

กลุ่มงานกฎหมาย ๒
รับที่..... 12 1. 2554
วันที่..... 2 พ.ค. 2554.....

เวลา 14:05

บันทึกข้อความ
สำนักกฎหมาย

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๒๓๗ / ๕๔
รับที่..... ๒ / น.ค. / ๕๔
เวลา..... ๑๔.๐๐ น.

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงานประธานวุฒิสภา โทร. ๑๕๖๗

ที่ กว ๐๐๑.๐๑/๐๐๒๑๖ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

ด้วยพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการฯ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอรื้อกรณีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากในคราวประชุมคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันอังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีการลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ เป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่างพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นการชี้ขาด ทั้งที่นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่าขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้น จึงขอรื้อประธานวุฒิสภาในการหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง รักษาราชการแทนประธานวุฒิสภา พิจารณาแล้ว ได้มีคำริมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาพิจารณาศึกษา ซึ่งเลขาธิการวุฒิสภามีบัญชามอบหมายให้สำนักกฎหมาย พิจารณาศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าวเพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภา และเสนอความเห็นมายังประธานวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไป

- ๒๐๐ กลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวภาภรณ์ ใจสัจจะ

(นางสาวภาภรณ์ ใจสัจจะ)
ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

(นายนิท ผาสุข)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

- พจน
- นางผดุงพรหม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
เพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไป

นายสำเริง รอดไหม
เจ้าหน้าที่ธุรการ
๒ พ.ค. ๕๔

นางสุไรรัตน์ วิเศษฤทธิ
เจ้าหน้าที่ธุรการ
๒ พ.ค. ๕๔

สำนักพิมพ์	วชิรวิภา
เลขที่	2958
วันที่	29 เม.ย. 2554
เวลา	11.15 น.

วชิรวิภา
ถนนอุทองใน ดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วชิรวิภา

กราบเรียน ประธานวชิรวิภา

ตามที่วชิรวิภาได้มีมติในคราวประชุมวชิรวิภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ตั้งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร
และโทรคมนาคม วชิรวิภา และต่อมาคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันอังคารที่
๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ต่อเนื่องกัน ได้มีมติเลือกตั้งนางนิลวรรณ เพชรระบูรณิน ให้ดำรงตำแหน่ง
เป็นประธานคณะกรรมการฯ นั้น

ในการนี้ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการฯ ขอรื้อเรื่อง
การเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวชิรวิภา พ.ศ. ๒๕๕๑
เพื่อจักได้ใช้เป็นบรรทัดฐานสืบต่อไป ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า
ประกอบด้วยข้อบังคับการประชุมวชิรวิภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ ประกอบด้วยข้อ ๖ วรรคสี่และวรรคห้า
ได้บัญญัติให้การออกเสียงลงคะแนนเลือกให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ซึ่งตามนัยในที่นี้คือ ตำแหน่งประธาน
คณะกรรมการฯ นั้น ให้กระทำการลับด้วยวิธีการที่กำหนดไว้ และถ้ามีการเสนอชื่อผู้เข้ารับ
การเลือกตั้งเป็นประธานคณะกรรมการฯ สองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนน
สูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าได้คะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก อันเป็นการกำหนด
ลำดับขั้นตอนไว้ชัดเจนแล้ว

แต่ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน
๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ กลับมีการลงมติให้ออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ
โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ ด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง และให้ออกเสียง
ลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนลับ จำนวน ๗ เสียงเท่ากัน โดยนายพีระ
มานะทัศน์ กรรมการฯ ซึ่งเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ออกเสียงลงคะแนนด้วยในรอบแรก

จากนั้นนายพีระ ...

จากนั้นนายพีระ มานะทัศน์ ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดกำหนดให้คณะกรรมการธิการฯ ดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังกล่าว

ขั้นตอนที่ ๒

หลังจากนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ครั้งเดียวกันนั้น คณะกรรมการธิการฯ ได้ลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ต่อไปปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน โดยมีกรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือกนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน จำนวน ๗ เสียง และมีกรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือก พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม จำนวน ๗ เสียงเท่ากัน (โดยนายพีระ มานะทัศน์ ในฐานะกรรมการฯ ได้ออกเสียงลงคะแนนในขั้นนี้ด้วยแล้ว) ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖ วรรคห้า กำหนดว่า เมื่อมีกรณีเช่นนี้คณะกรรมการฯ จะต้องออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ใหม่ อีกครั้งหนึ่ง ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

แต่ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวของที่ประชุม กลับดำเนินการด้วยวิธีการอันขัดต่อข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังกล่าว กล่าวคือ นอกจากจะไม่ดำเนินการให้กรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ใหม่ และใช้วิธีจับสลากแล้ว นายพีระ มานะทัศน์ ยังได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดให้นางนิลวรรณ เพชรบุรณิน เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ ในทันที

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วโดยลำดับ จึงมีปัญหาว่า การที่คณะกรรมการฯ ดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผย ประกอบกับเมื่อมีการออกเสียงลงคะแนนแล้วมีผู้ได้รับเลือกตั้งคะแนนสูงสุดเท่ากัน การที่นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดโดยเลือกนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน ให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม ขอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคสี่และวรรคห้า หรือไม่ เพราะหากให้ประธานในที่ประชุมสามารถลงคะแนนอีก ๑ เสียงชี้ขาดได้แล้ว จะเกิดกรณีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลากได้อย่างไร หากไม่ชอบแล้วปล่อยให้ดำเนินการต่อไป จะเกิดความเสียหายต่อวุฒิสภาในฐานะเป็นสถาบันนิติบัญญัติ แต่มีการดำเนินการที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาเสียเอง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในแนวทางที่เหมาะสม เพื่อจักได้เป็น
บรรทัดฐานต่อไป เนื่องจากกรณีเช่นนี้อาจเกิดขึ้นได้อีก

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สมเจตน์ บุญนอม)

สมาชิกวุฒิสภา

เลขรับ..... 236 / ๐4
วันที่..... 29 พ.ย. 2554 เวลา 13.52 น.
ออกวันที่ 29 / 11 / ๕4 เวลา 14.53

เลขธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... ๖๖๕ เวลา..... 13.41 น.
วันที่..... 29 พ.ย. 2554
คืนวันที่..... 29 พ.ย. 2554

บันทึกขอความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานประธานวุฒิสภา โทร. ๑๕๖๗
ที่..... วันที่ โพ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอหารือวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการฯ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอหารือการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากในคราวประชุมคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันอังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีการลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ เป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่างพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง เป็นการชี้ขาด ทั้งที่นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่าขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้นจึงขอหารือประธานวุฒิสภาในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณา

ประเด็นที่จะต้องพิจารณามีว่า ประธานวุฒิสภาจะดำเนินการตามคำขอโดยหาแนวทางที่เหมาะสมตามกระบวนการของวุฒิสภา เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป ได้อย่างไร

๑. สำหรับประเด็นปัญหานี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้นๆ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ กำหนดให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการโดยอนุโลม

๒. จากการประสานกับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสามัญคณะต่างๆ ทราบว่าที่ผ่านมามีการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในกรรมการ เป็นไปตามมติของที่ประชุมว่า ที่ประชุมจะกำหนดวิธีการลงคะแนนอย่างไร อีกทั้ง ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาไม่ได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนว่าให้นำวิธีการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภามาใช้กับการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการ และเห็นว่าในกรณีที่คณะกรรมการได้นำวิธีการเลือกประธานวุฒิสภามาใช้กับการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการนั้น ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเท่านั้น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอรื้อกรณี การเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจาก ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนน เลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุม ได้มีการลงคะแนนเป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่าง พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน แล้ว นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราว ในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ทั้ง ๆ ที่ นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิ ลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่า ขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ไม่ถูกต้อง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้น จึงขอรื้อประธานวุฒิสภา ในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป และประธานวุฒิสภาได้มีบัญชามอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการพิจารณาศึกษา แนวทางที่เหมาะสม เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้กับวุฒิสภา แล้วเสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามความเห็นทางกฎหมายที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑) รื้อข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ได้ใช้กันก่อนแล้วใน สภาวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ที่นั้น

๒) เว็บไซต์ของวุฒิสภา มีข้อบังคับการประชุม (นางนรรัตน์ พิมเสน) พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่าด้วยเรื่องวุฒิสภา เลขาธิการวุฒิสภา ได้ใช้กันแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔

รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง รักษาการแทน ประธานวุฒิสภา ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

๓) รอให้วุฒิสภาออกคำสั่งให้วุฒิสภา (มีลายเซ็น)

บันทึกข้อความ

สำนักงานประธานวุฒิสภา

รับที่..... 681, ๕4

วันที่..... ๒, ๒๕๕๔

เวลา..... ๐๙.๒๐ น.

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอหารือวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอหารือ การเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจาก ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนน เลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุม ได้มีการลงคะแนนเป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่าง พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน แล้ว นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราว ในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ทั้ง ๆ ที่ นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิ ลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่า ขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ไม่ถูกต้อง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้น จึงขอหารือประธานวุฒิสภา ในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป และประธานวุฒิสภาได้มีบัญชามอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการพิจารณาศึกษา แนวทางที่เหมาะสม เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้กับวุฒิสภา แล้วเสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามความเห็นทางกฎหมายที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

1) ร้องขอตั้งคณะกรรมาธิการ ๒ คน แทนคณะแพรวการ
สภากฎหมายกรรมาธิการวิสามัญ ๒๕๕๔ ที่ตั้ง
ที่หน้าตักตั้งที่สภากฎหมายกรรมาธิการฯ
ย) เว็บไซต์ของกรรมาธิการวุฒิสภา (นางนรรรัตน์ พิมพ์)
พบว่าในหมวด ๑ ว่าด้วยกรรมาธิการ
ได้กำหนดเงื่อนไขที่ผิดเพี้ยนไป
สำหรับเรื่อง สภากฎหมายกรรมาธิการฯ
(นายนิคม ไวยรัชพานิช)

ที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ที่สำนักงานกฎหมาย โทร. ๒๕๖๐.
0๕๐๖๓๓๓๐ พ.ศ. ๕๔
1๐๓๗ 13.3๐ น.
๒๕๕๔
๕ พ.ศ. ๕๔

รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง รักษาราชการแทน
ประธานวุฒิสภา
- 2 พ.ศ. ๒๕๕๔

๓) ขอให้พิจารณาเรื่อง...
๒๕๕๔

บันทึกข้อความ

เลขที่รับ ๗๙๒ เวลา ๘.๕๑
วันที่ ๒ พ.ค. ๒๕๕๔
จำนวนที่ ๒๓ พ.ค. ๒๕๕๔

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ที่ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา (ผ่านที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย และผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒)

ตามที่ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการวิชาการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอรื้อกรณีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีการลงคะแนนเป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่าง พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน แล้ว นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ทั้ง ๆ ที่ นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่า ขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้น จึงขอรื้อประธานวุฒิสภาในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป และเลขาธิการวุฒิสภาได้มีคำสั่งมอบหมายให้สำนักกฎหมายดำเนินการพิจารณาเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักกฎหมาย ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามความเห็นทางกฎหมายที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือตามแนบ ทั้งนี้ เพื่อกกราบเรียนประธานวุฒิสภาต่อไป

ส่งมอบ
ลงนามแล้ว

(นางนรรัตน์ ภิรมเสนา)
เลขาธิการวุฒิสภา
๒ พ.ค. ๒๕๕๔

(นายไสภณ ขาดบุษย์จารุ)
นิติกร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒

๒ พ.ค. ๕๔

(นายนันท ผาสุข)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๒ พ.ค. ๕๔

ความเห็นทางกฎหมาย

เรื่อง กรณีการออกเสียงชี้ขาดในการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม ของผู้ทำหน้าที่เป็นประธานชั่วคราว ของที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง ประธานคณะกรรมการในกรณีที่มีกรรมการผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง เป็นประธานคณะกรรมการดังกล่าวจำนวนสองชื่อ ซึ่งมีคะแนนเสียงสนับสนุน จากกรรมการในคณะเท่ากัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามที่ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอหารือกรณีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุม วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีการลงคะแนนเป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่าง พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน แล้ว นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ทั้ง ๆ ที่ นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่า ขั้นตอนการเลือกตั้ง ประธานคณะกรรมการฯ ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุม วุฒิสภาฯ ดังนั้น จึงขอหารือประธานวุฒิสภาในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็น บรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป และประธานวุฒิสภาได้มีบัญชามอบหมายให้สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้กับวุฒิสภา และเสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยสำนักกฎหมาย ได้ดำเนินการพิจารณา ในเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยมีความเห็น ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ วุฒิสภาได้มีมติในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ตั้งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา รวมจำนวน ๑๕ คน

๑.๒ ในคราวประชุม ...

๑.๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมและมีมติเลือกตั้งนางนิลวรรณ เพชรระบูรณิน ให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ ตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

(๑) ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ตามระเบียบวาระการประชุม เรื่อง การเลือกประธานคณะกรรมการฯ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เชิญนายพีระ มานะทัศน์ ในฐานะกรรมการฯ ผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุม เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ

จากนั้น ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้นำเสนอหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการลงมติเลือกประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ ประกอบกับ ข้อ ๖ ดังนี้

๑. ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก
๒. ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนน เป็นการลับ (คณะกรรมการอาจมีมติให้มีการโหวตโดยเปิดเผยก็ได้)

๒.๑ กรณีเสนอสองชื่อ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันให้เลือกใหม่อีกครั้ง หากคะแนนเท่ากันอีกให้จับสลาก

๒.๒ กรณีเสนอมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าผู้ได้รับคะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้ดำเนินการดังนี้

๒.๒.๑ นำผู้ได้รับคะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สอง มาให้ลงคะแนน

๒.๒.๒ ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้ลงคะแนน

๒.๒.๓ ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และลำดับที่สองหลายคนให้นำลำดับที่หนึ่งและลำดับที่สองทุกคนมาให้ลงคะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าคะแนนเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลาก

วิธีการลงคะแนนลับ

ลงคะแนนลับโดยเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

หมายเหตุ คณะกรรมการอาจพิจารณามีมติให้ใช้วิธีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจากรูปแบบดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ โดยอาศัยมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

(๒) ในคราวประชุม ...

(๒) ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ ได้มีการลงมติเพื่อกำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนนโดยมีกรรมการฯ เห็นชอบให้มีการออกเสียงลงคะแนนแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ จำนวน ๗ เสียง และมีกรรมการฯ เห็นชอบให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยการลงคะแนนลับ จำนวน ๗ เสียง เท่ากัน จากนั้นประธานชั่วคราวในที่ประชุม (นายพีระ มานะทัศน์) ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด กำหนดให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ โดยการออกเสียงลงคะแนนแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ

ต่อมา คณะกรรมการฯ ได้มีการลงมติเลือกประธานคณะกรรมการฯ ปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน โดยมีกรรมการฯ เลือกนางนิลวรรณ เพชรบูรณ์ เป็นประธานคณะกรรมการฯ จำนวน ๗ เสียง และมีกรรมการฯ เลือกพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นประธานคณะกรรมการฯ จำนวน ๗ เสียงเท่ากัน

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ จึงได้มีการอภิปรายว่า จะใช้วิธีการใดในการตัดสินชี้ขาดให้นางนิลวรรณ เพชรบูรณ์ หรือพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นประธานคณะกรรมการฯ โดยกรรมการฯ มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่ายเท่ากัน สรุปได้ ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง มีความเห็นว่า สมควรให้ประธานชั่วคราวของที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดให้กรรมการฯ คนใดคนหนึ่งในสองคนดังกล่าว เป็นประธานคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ ประกอบกับ ข้อ ๖๕

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า สมควรดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖ ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ เสนอ กล่าวคือ ดำเนินการเลือกประธานคณะกรรมการฯ ใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

หลังจากที่มิได้มีการอภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ยังหาข้อยุติไม่ได้ ประธานชั่วคราวในที่ประชุม (นายพีระ มานะทัศน์) จึงมีคำสั่งเลื่อนการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งถัดไป หรือครั้งที่ ๓/๒๕๕๔

(๓) ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ประธานชั่วคราวของที่ประชุม (นายพีระ มานะทัศน์) ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดโดยเลือกตั้งให้นางนิลวรรณ เพชรบูรณ์ เป็นประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖๕

๒. ข้อกฎหมาย

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๓๕

๒.๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖ ข้อ ๖๕ ข้อ ๘๔ และข้อ ๘๕

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของคณะกรรมการการสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๓๔^๑ ซึ่งได้บัญญัติให้ “วุฒิสภา” มีอำนาจเลือกสมาชิกของสภาตั้งเป็นคณะกรรมการการสามัญ และวุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับเรื่องหรือกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสามัญแต่ละชุด ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการการไว้ แต่ข้อบังคับการประชุมดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการการสามัญไว้เป็นการเฉพาะเจาะจง คงมีแต่หลักการตามข้อ ๘๔ ที่กำหนดให้ “การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม” เท่านั้น

ดังนั้น ทางปฏิบัติที่ผ่านมาหรือโดยทั่วไปแล้ว ในการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการการสามัญของวุฒิสภานั้น จึงได้มีการนำหลักการตามข้อ ๖ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการเลือกประธานวุฒิสภามาใช้บังคับกับการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการการสามัญโดยอนุโลม ในฐานะที่เป็นบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง ทั้งนี้ โดยมีการยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาโดยตลอด จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นจารีตประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติของวุฒิสภาทุกชุด

๓.๒ สำหรับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๕ และข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖^๒ มีกระบวนการและขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๓๔ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๑๓๕ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการการสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา มติตั้งคณะกรรมการการสามัญดังกล่าวต้องระบุงิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน

มาตรา ๑๓๔ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติการปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

^๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๔ และข้อ ๖ กำหนดไว้ว่า

ขั้นตอนที่ ๑ เชิญกรรมการสามัญผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุม คณะกรรมการสามัญเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการสามัญ และเพื่อให้ที่ประชุมคณะกรรมการสามัญดำเนินการในเรื่องอื่น ที่จำเป็นต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้น

ขั้นตอนที่ ๒ ในการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญนั้น กรรมการสามัญแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อกรรมการสามัญได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรอง

ขั้นตอนที่ ๓ ถ้ามีการเสนอชื่อกรรมการสามัญเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ขั้นตอนที่ ๔ ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนน เป็นการลับโดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษ ใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกกรรมการสามัญตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะ ที่จัดไว้เพื่อการนั้น

ขั้นตอนที่ ๕ การนับคะแนนและประกาศผลการเลือกตั้งนั้น สามารถแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีมี ...

“ข้อ ๘๕ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจาก กรรมการในคณะนั้น ๆ

ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการ ตามวรรคหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอ

ในส่วนของคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา การเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการใหม่ทั้งหมดเมื่อปฏิบัติ หน้าที่ครบหนึ่งปีหกเดือนนับจากวันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่เมื่อประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่งคณะใดร้องขอต่อที่ประชุม วุฒิสภาเพื่อขยายการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ต่อไปอีกไม่เกินสามครั้ง ๆ ละสามสิบวัน เนื่องจากอยู่ในระหว่างการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง ที่เกี่ยวกับการกระทำทุจริต ประพฤติมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง

ข้อ ๘๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ก่อนที่จะดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งกล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรง ตำแหน่งต่อที่ประชุมวุฒิสภาภายในเวลาที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนด

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเป็นการลับโดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบน แผ่นกระดาษ ใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนนให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนน เท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม เป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับ ดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุด ลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมวุฒิสภา และสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย”

กรณีที่ ๑ กรณีมีการเสนอชื่อ ๒ ชื่อ

- (๑) ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก
- (๒) ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง
- (๓) ในการเลือกตั้งใหม่ ถ้าคะแนนเท่ากันอีก “ให้ใช้วิธีจับสลาก”

กรณีที่ ๒ กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่า ๒ ชื่อ

(๑) ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการสามัญที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก

(๒) แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการที่มาประชุมให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนน
สูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้กรรมการสามัญ
ลงคะแนน หรือ

(ข) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อ
ผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้กรรมการสามัญลงคะแนน หรือ

(ค) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนน
สูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคน
มาให้กรรมการสามัญลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน
“ให้ใช้วิธีจับสลาก”

๓.๓ ด้วยเหตุดังที่ได้กล่าวแล้วในข้อ ๓.๑ และข้อ ๓.๒ ในการดำเนินการ
เลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญนั้น จึงต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการ
ซึ่งเป็นหลักการสำคัญ รวม ๒ ประการ คือ

ประการที่ ๑ หลักการลงคะแนนเป็นการลับ และ

ประการที่ ๒ หลักการจับสลาก (กรณีที่มีการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้ง
เป็นประธานคณะกรรมการสามัญสองชื่อ หรือมากกว่าสองชื่อ และผู้ได้รับการเสนอชื่อมีคะแนน
เสียงสนับสนุนเท่ากัน)

โดยหลักการดังกล่าวนี้ เป็นตามนิติวิธีทางรัฐธรรมนูญและก่อให้เกิด
ผลในทางปฏิบัติที่สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา โดยมีเหตุผลสนับสนุนที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญคณะต่าง ๆ นั้น
ถือได้ว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง
ประเภทหนึ่ง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า กำหนดให้
“กระทำเป็นการลับ” เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการ
สามัญไว้เป็นการเฉพาะ ที่ผ่านมาในการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญคณะต่าง ๆ

ของวุฒิสภา จึงได้นำหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการเลือกประธานวุฒิสภามาใช้บังคับ โดยอนุโลม จนมีลักษณะเป็นจารีตประเพณีหรือธรรมเนียมปฏิบัติของวุฒิสภาตลอดมา

(๒) สำหรับ “การลงมติ” ใด ๆ ในการประชุมของวุฒิสภาก็ดี หรือในการประชุมของคณะกรรมการก็ดี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา สามารถจำแนกลักษณะประเภทของการลงมติโดยแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ ๑ กรณีการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาเรื่องต่าง ๆ

โดยทั่วไป

การลงมติประเภทนี้ เป็นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖ วรรคสองและวรรคสาม^๓ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๖๕^๔ ซึ่งบัญญัติให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ และบัญญัติถึงวิธีการได้มาซึ่งมติในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน โดยให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด โดย “ให้กระทำโดยเปิดเผย” และจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ลักษณะที่ ๒ กรณีการลงमत้ออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง

การลงมติประเภทนี้ เช่น การลงมติเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา เป็นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง^๕ และมาตรา ๑๒๖ วรรคห้า ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗^๖

และการลงมติ ...

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง และวรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

^๔ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๕ กำหนดไว้ว่า “ข้อ ๖๕ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด การออกเสียงชี้ขาดของประธานของที่ประชุม ให้กระทำเป็นการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้”

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า “สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภามีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ ตามมติของสภา”

^๖ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ กำหนดไว้ว่า “ข้อ ๕ ในการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาครั้งแรกให้เลขาธิการวุฒิสภา เชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา และเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ข้อ ๖ ดูเชิงอรรถที่ ๒

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานวุฒิสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้เลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง”

และการลงมติเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามกฎหมายอื่น ซึ่งมาตรา ๑๒๖ วรรคห้า^๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติ “ให้กระทำเป็นการลับ”

ดังนั้น การลงมติทั้ง ๒ ลักษณะดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา อันเป็นที่ปรากฏโดยชัดเจนว่า การลงมติแต่ละลักษณะหรือประเภทดังกล่าว นั้น จะมีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการลงมติที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการลงมติในแต่ละประเภทดังกล่าวไว้ต่างหากจากกัน โดยบัญญัติไว้เป็นคนละวรรคหรือคนละหมวดแล้วแต่กรณี

ดังนั้น การนำข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๖ ว่าด้วยการเลือกตั้งประธานวุฒิสภามาใช้บังคับกับการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญ จึงถือได้ว่าเป็นการลงมติประเภทการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง มิใช่เป็นการลงมติประเภทวินิจฉัยข้อปรึกษาเรื่องต่าง ๆ โดยทั่วไป ดังนั้น เมื่อผลการลงมติเลือกตั้งประธานคณะกรรมการปรากฏว่า มีกรรมการได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนเท่ากันจำนวน ๒ คน การที่ประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ใช้สิทธิการออกเสียงชี้ขาดโดยเปิดเผยอีกหนึ่งคะแนนเสียง โดยอาศัยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๖๕ จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ดังกล่าว

๓.๔ นอกจากนี้ การนำหลักการของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๖๕ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการลงมติของวุฒิสภาประเภทวินิจฉัยข้อปรึกษาเรื่องต่าง ๆ โดยทั่วไป มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการสามัญ “ยังขัดกับหลักกฎหมาย” ดังนี้

(๑) เป็นการขัดต่อหลักกฎหมายทั่วไปอันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้บังคับของหลัก “๑ คน ๑ เสียง” หรือสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน กล่าวคือ ผู้มีสิทธิลงคะแนน ๑ คน ย่อมที่จะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งได้เพียง ๑ เสียงเท่านั้น (ในกรณีเลือกเพียง ๑ ตำแหน่ง)

(๒) เป็นการขัดกับหลักการในการให้ความยุติธรรมหรือความเป็นธรรมกับกรรมการที่มีคะแนนเสียงสนับสนุนเท่ากันทั้งสองฝ่าย ดังนั้น เพื่อความยุติธรรมและเพื่อเป็นการหาทางแก้ไขข้อขัดแย้งทั้งสองฝ่ายดังกล่าว ตามหลักกฎหมายทั่วไปจึงได้กำหนดให้ใช้วิธีการตัดสินปัญหาโดย “วิธีการจับสลาก” แทน

ในกรณีที่มี ...

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า บัญญัติไว้ว่า

“การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใด ให้กระทำเป็นการลับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้ และสมาชิกย่อมมีอิสระและไม่ถูกผูกพันโดยมติของพรรคการเมืองหรืออาณัติอื่นใด”

ในกรณีที่มีผู้ได้คะแนนเท่ากัน ต้องตัดสินด้วย “วิธีการจับสลาก” มีตัวอย่างตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้

๑. การแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง^๕ ซึ่งบัญญัติให้ พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคคนมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และมีจำนวนมากที่สุดในบรรดาพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้นำฝ่ายค้านฯ เว้นแต่ในกรณีที่ไม่มีพรรคการเมืองใดในสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะดังกล่าว ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนข้างมาก จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดของพรรคนั้นมีได้ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีเป็นผู้นำฝ่ายค้านฯ ในกรณีที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากันให้ใช้ “วิธีจับสลาก”

๒. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๒๒ ประกอบกับมาตรา ๘๙ วรรคสอง^๖ แล้วแต่กรณี ซึ่งบัญญัติว่า ในกรณีที่มีผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งได้ ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากัน “จับสลาก” เพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวน

๓. การเลือกตุลาการ ...

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๑๑๐ ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคคนมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และมีจำนวนมากที่สุดในบรรดาพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรในขณะแต่งตั้ง เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่ไม่มีพรรคการเมืองใดในสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดของพรรคนั้นมีได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก”

^๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๒๒ บัญญัติไว้ว่า

“ในกรณีที่มีผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ซึ่งต้องกระทำต่อหน้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้นตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๒๒ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ ๑ บททั่วไป เฉพาะมาตรา ๘ และมาตรา ๙ ส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ส่วนที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง ยกเว้นมาตรา ๖๐ ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง ส่วนที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ส่วนที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ส่วนที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยอนุโลม ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในหมวดนี้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรานี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาบทบัญญัติใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่นำมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ถ้าบทบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้น ให้นำมาใช้บังคับกับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยให้อัตราโทษอย่างเดียวกัน”

๓. การเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญของวุฒิสภา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๗ (๒)^{๑๐} ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลผู้ได้รับเสนอชื่อในบัญชีรายชื่อ ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ ให้ห้าคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และสามคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละบัญชีมีไม่ครบจำนวนดังกล่าวให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกในบัญชีนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวน เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินห้าคนหรือสามคน แล้วแต่กรณี ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก”

(๓) เมื่อการลงมติประเภทออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง “ต้องกระทำเป็นการลับ” ในขณะที่ประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดนั้น โดยอาศัยหลักการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๖๕ วรรคสอง ที่ได้กำหนดให้ “ต้องกระทำเป็นการเปิดเผย” นั้นย่อมมีลักษณะหรือหลักการลงมติที่ขัดแย้งกันเองอยู่ในตัว โดยเฉพาะในสาระสำคัญของวิธีการออกเสียงลงคะแนนดังกล่าว

๔. ความเห็นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยสำนักกฎหมาย จึงมีความเห็นว่า จากข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา ในกรณีที่มีกรรมการผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการจำนวนสองชื่อ โดยมีคะแนนเสียงสนับสนุนจากกรรมการในคณะ ๗ ต่อ ๗ คะแนนเท่ากันนั้น ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคห้า ได้กำหนดให้นำผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันดังกล่าวมาทำการเลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยถ้ายังได้คะแนนเท่ากันอีก จึง “ให้ใช้วิธีจับสลาก” โดยการออกเสียงลงคะแนนเลือก “ให้กระทำ

เป็นการลับ” ตาม ...

^{๑๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๗ (๒) บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๒๕๗ การสรรหาและการคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และ (๔) ให้ดำเนินการดังนี้

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลผู้ได้รับเสนอชื่อในบัญชีตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ ให้ห้าคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และสามคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๓) มีไม่ครบห้าคน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) มีไม่ครบสามคนให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกในบัญชีนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวน เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินห้าคนหรือสามคน แล้วแต่กรณี ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก”

เป็นการลับ” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคสี่

และในกรณีตามที่ปรากฏในข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ ประธานชั่วคราวของที่ประชุมคณะกรรมการธิการไม่สามารถอาศัยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๕ วรรคสอง ในการออกเสียงชี้ขาดเพื่อเลือกตั้งให้กรรมการที่ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนเท่ากันคนใดคนหนึ่ง ในจำนวนสองชื่อดังกล่าว เป็นประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคมได้ ทั้งนี้ เพราะหลักการออกเสียงชี้ขาดตามข้อ ๖๕ วรรคสอง นั้น เป็นหลักการที่ใช้กับกรณีการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาเรื่องต่าง ๆ โดยทั่วไป ตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ซึ่งหลักการในส่วนนี้จะไม่ใช้กับการออกเสียงลงคะแนนเพื่อเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒๖ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่ประการใด ดังเหตุผลตามที่ได้กล่าวแล้วโดยลำดับข้างต้น

ดังนั้น คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภาสมควรจะได้มีการพิจารณาการดำเนินการทบทวนในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤษภาคม ๒๕๕๔

กรมการเลือกตั้งและบริหารการเลือกตั้ง

เลขรับ 236 / ๑4

วันที่ 29 มี.ย. 2554 เวลา 13.57

ออกวันที่ 29 / มี.ย. 54 เวลา 14.53

เลขที่การเลือกตั้ง

เลขรับ 9415 เวลา 13.41 น.

วันที่ 29 มี.ย. 2554

ส.รับที่ 29 มี.ย. 2554

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานประธานวุฒิสภา โทร. ๑๕๖๗

ที่ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการฯ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อขอรื้อกรณีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคั้งจากใบคร่าวประชุมคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ วันอังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีการประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๘๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีการลงคะแนนเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ เป็นการเปิดเผย และเมื่อปรากฏผลคะแนนเท่ากันระหว่างพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และนางนิลวรรณ เพชรบุรณิน นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวในที่ประชุม ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง เป็นการชี้ขาด ทั้งที่นายพีระ มานะทัศน์ ได้ใช้สิทธิลงคะแนนในรอบแรกไปแล้ว จึงมีความเห็นว่าขั้นตอนการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังนั้นจึงขอรื้อประธานวุฒิสภาในการหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณา

ประเด็นที่จะต้องพิจารณามีว่า ประธานวุฒิสภาจะดำเนินการตามคำขอโดยหาแนวทางที่เหมาะสมตามกระบวนการของวุฒิสภา เพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้กับวุฒิสภาต่อไป ได้อย่างไร

๑. สำหรับประเด็นปัญหานี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้นๆ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ กำหนดให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการโดยอนุโลม

๒. จากการประสานกับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสามัญคณะต่างๆ ทราบว่า ที่ผ่านมากการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในกรรมการ เป็นไปตามมติของที่ประชุมว่า ที่ประชุมจะกำหนดวิธีการลงคะแนนอย่างไร อีกทั้ง ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาไม่ได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนว่าให้นำวิธีการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภามาใช้กับการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการ และเห็นว่าในกรณีที่คณะกรรมการได้นำวิธีการเลือกประธานวุฒิสภามาใช้กับการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการนั้น ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเท่านั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่..... 2958
วันที่..... 29 เม.ย. 2554
เวลา..... 11.15 น.

วุฒิสภา
ถนนอุทองใน ดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอรื้อวิธีและตีความข้อบังคับว่าด้วยการเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่วุฒิสภาได้มีมติในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ตั้งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร
และโทรคมนาคม วุฒิสภา และต่อมาคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔
ต่อเนื่องกัน ได้มีมติเลือกตั้งนางนิลวรรณ เพชรระบูรณิน ให้ดำรงตำแหน่ง
เป็นประธานคณะกรรมการฯ นั้น

ในการนี้ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมการฯ ขอรื้อเรื่อง
การเลือกตั้งตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ ว่า ควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
เพื่อจักได้ใช้เป็นบรรทัดฐานสืบต่อไป ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า
ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖ วรรคสี่และวรรคห้า
ได้บัญญัติให้การออกเสียงลงคะแนนเลือกให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ซึ่งถาพามนัยในที่นี้คือ ตำแหน่งประธาน
คณะกรรมการฯ นั้น ให้กระทำการลับด้วยวิธีการที่กำหนดไว้ และถ้ามีการเสนอชื่อผู้เข้ารับ
การเลือกตั้งเป็นประธานคณะกรรมการฯ สองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนน
สูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าได้คะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก อันเป็นการกำหนด
ลำดับขั้นตอนไว้ชัดเจนแล้ว

แต่ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน
๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ กลับมีการลงมติให้ออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ
โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ ด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง และให้ออกเสียง
ลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนลับ จำนวน ๗ เสียงเท่ากัน โดยนายพิระ
มานะทัศน์ กรรมการฯ ซึ่งเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ออกเสียงลงคะแนนด้วยในรอบแรก

จากนั้นนายพิระ ...

จากนั้นนายพีระ มานะทัศน์ ได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดกำหนดให้คณะกรรมการธิการฯ ดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผยด้วยวิธีการยกมือ จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังกล่าว

ขั้นตอนที่ ๒

หลังจากนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ครั้งเดียวกันนั้น คณะกรรมการธิการฯ ได้ลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ต่อไปปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน โดยมีกรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือกนางนิลวรรณ เพชรบุรีณิน จำนวน ๗ เสียง และมีกรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือก พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม จำนวน ๗ เสียงเท่ากัน (โดยนายพีระ มานะทัศน์ ในฐานะกรรมการฯ ได้ออกเสียงลงคะแนนในขั้นนี้ด้วยแล้ว) ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ข้อ ๘๔ ประกอบกับข้อ ๖ วรรคห้า กำหนดว่า เมื่อมีกรณีเช่นนี้คณะกรรมการฯ จะต้องออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ใหม่ อีกครั้งหนึ่ง ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

แต่ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการธิการฯ ในฐานะประธานชั่วคราวของที่ประชุม กลับดำเนินการด้วยวิธีการอันขัดต่อข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาฯ ดังกล่าว กล่าวคือ นอกจากจะไม่ดำเนินการให้กรรมการฯ ออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานคณะกรรมการฯ ใหม่ และใช้วิธีจับสลากแล้ว นายพีระ มานะทัศน์ ยังได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดให้นางนิลวรรณ เพชรบุรีณิน เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ ในทันที

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วโดยลำดับ จึงมีปัญหาว่า การที่คณะกรรมการฯ ดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการฯ โดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผย ประกอบกับเมื่อมีการออกเสียงลงคะแนนแล้วมีผู้ได้รับเลือกตั้งคะแนนสูงสุดเท่ากัน การที่นายพีระ มานะทัศน์ กรรมการธิการฯ ในฐานะเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด โดยเลือกนางนิลวรรณ เพชรบุรีณิน ให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม ขอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖ วรรคห้า และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคสี่และวรรคห้า หรือไม่ เพราะหากให้ประธานในที่ประชุมสามารถลงคะแนนอีก ๑ เสียงชี้ขาดได้แล้ว จะเกิดกรณีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลากได้อย่างไร หากไม่ชอบแล้วปล่อยให้ดำเนินการต่อไป จะเกิดความเสียหายต่อวุฒิสภาในฐานะเป็นสถาบันนิติบัญญัติ แต่มีการดำเนินการที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาเสียเอง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในแนวทางที่เหมาะสม เพื่อจักได้เป็น
บรรทัดฐานต่อไป เนื่องจากกรณีเช่นนี้อาจเกิดขึ้นได้อีก

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สมเจตน์ บุญถนอม)

สมาชิกวุฒิสภา